

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desarrrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona . . . Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptors del interior reben les obres del
folletí encuadernades

DIRECTOR
D. Joan Brú SanclementREDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Carrer de las Cabras, 13, 2° (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Los números atrassats son al mateix
preu y sense folletí

NOSTRES TEATROS

Teatro de Novetats

Aquest teatro, instalat en un dels xanflans del Passeig de Gracia, cantonada al carrer de Caspe, es un dels més importants de nostra ciutat, així per sas grandiosas proporcions com per la bondat de las companyías que hi actúan seguidament. La cabuda aproximada es de 2,000 espectadors, y son escenari molt aproposit pera la representació d'obras de gran aparat.

La fundació del teatro de Novetats data del any 1869, haventse instalat alashoras en l'àngul del Passeig de Gracia y Ronda de Sant Pere, passant després d'alguns anys á ocupar lo lloch en que avuy s'aixeca, damunt dels terrenos en qu' estigué instalat lo en sa época popular Prado Catalán.

X.

Homenatje al gran poeta
JACINTO VERDAGUER

A TOTHOM:

Una volguda gloria de la Patria, un poeta quinas grans creacions han atravesat las fronteras espanyolas, l'eximi autor de la *Atlàntida* y *Flors del Calvari*, s'trova al present en anguiós estat, com se vegueren també avans, altres genis de nostra literatura.

Abatut, sens altre socós que l' de sa ploma y aclaparat pel pes de vellas obligacions, urgeix ja, que tothom qu'estimi l'Art, tothom que senti bategar en son ànima el sentiment de lo bell, y en son cor el sentiment de humanitat, respongui al noble projecte que 'ns mou, á la mida de las sevas forses, perque no's compleixi una vegada més, lo que apar trista lley dels genis de nostra Patria, que casi be sempre siga per ells la pobresa, el camí de la inmortalitat.

Nascut el pensament de millorar sa precaria situació de la joventut de Catalunya, ens tenim per molt favorescuts al donarlo al públic en representació de tots els elements socials, demanant á tothom que aqueix prech llegeixi, que vinga á concorrer á la suscripció oberta pera honrar al preclar poeta Verdaguer, ab l'únich fi de retornar á son esperit la pau que tant li manca, preparantli al mateix temps una vellesa reposada, al objecte de que un cop cobertas las pocas necessitats de la seva existencia, per l'impuls dels cors nobles, puga la seva arpa d'or vibrar serena, y canti desde l'arbre de la poesía, alabansas á Deu.—Jaume Andreu.—Rafel Atché.—Víctor Balaguer.—Joan Bonfill.—Tomás Bretón.—Ramon Casas.—Mariá de Cavia.—Pere Closas.—Eusebi Corominas.—Ramon Codina Langlin.—Manel Cusí.—Ramon Estany.

Al número vinent comensarà «Lo grá de mesch»

—Joseph Feliu y Codina. — Baldomero Galofre. — J. Giné y Partagás. — Emili Junoy. — Manel de Lasarte. — Baldomero Lorenzo (canonge de la Catedral de Jerez de la Frontera). — M. Lorenzo Còria. — Enrich Moragas. — Joan Maragall. — M. Morera y Galicia. — Alfred Opisso. — Melchor de Palau. — J. Ll. Pellicer. — Ramon Pitxot. — J. Roca y Roca. — Rafel Rodríguez Méndez. — J. Roig y Bergadá. — Santiago Russiñol. — Gil Saltor Savall. — J. M. Serrate. — J. Sol y Ortega. — M. Urgell. — Manel Utrillo. — J. M. Vallés y Ribot. — Carlos G. Vidiella.

COMISSION EXECUTIVA: Conrat Roure. — Pere Palau G. de Quijano. — Apeles Mestres. — Leopoldo Jaumeandreu. — J. Serra Constansó. — F. Dalma-ses Gil. — Joseph Ximeno Planas. — M. Marinello. — Joseph M. Llebaria. — Anton Busquet y Punset. — Lluís Viola Vergés.

LO TEATRO REGIONAL convoca á tots sos favoreixedors á concorrer ab son óbol á minorar la afflictiva situació del genial poeta, gloria de la nostra patria, ab la seguretat que ho farán aixíss per poch que sia, ja que aquest poch de cada hú ha de completar lo tot pera l' acte humanitari de qu' es tracta y á l' altura de la personalitat que l' motiva.

Queda, per lo tant, desde avuy oberta la suscripció en lo local de nostra Administració, Cabras, 13, 2.^{on}, 1.º

Teatro Catalá

LAS ERRADAS DEL PAPÁ

Sarsuela en un acte, llibre arreglat per D. Conrat Colomer, música composta per D. Juli Pérez Aguirre. Estrenada la nit del 12 en lo Jardí Espanyol.

Tal com indicarem á continuació del estreno de aquesta obreta sense música en lo teatro Romea, ha guanyat encara molt més al verificar-se ara, adicionada ab tal alicient, haventne resultat una bonica joguina de las que quedan de repertori.

La música del senyor Pérez Aguirre es de la que se agafa fàcilment, sobressurtintne dos ó tres números que obtindrán prompte popularitat.

Lo desempenyo es acertat, y en ell s' hi distingeixen las senyoras Martí, Valdés y Castillo, y els senyors Colomer, Escrivá y Periu.

CODICH D' HONOR

Drama en un acte, en prosa, original de D. V. Badías Puyal. Estrenat la nit del 13 en la Societat «Coppelia».

L' autor califica la seva obreta d' apuntes pera un drama, y en efectè, se tracta d' un esbós dramàtic que ampliat pot esser una obra sensacional de gran vol. Aixíss ho afirmá el públich que presenció aquest estreno, aplaudintab calor las situacions més interessants y demanant al autor.

Lo desempenyo sigué discret, estant confiat á la senyoreta Gassó y als senyors Massot, Puig, Batlle y Sunyé.

BANYS DE MAR

Sainete líric en un acte, llibre de D. Joan Manel Casademunt, música del mestre Cosme Ribera. Estrenat la nit del 15 en lo Jardí Espanyol.

Enclou una serie d' escenas que 's desarrollan en un establecimiento de banys de la Mar Vella, ben trovadas la

major part d' ellas y abundanthi xistes qu' excitan su-vint la rialla del públich. Intervenen en l' acció numerosos personatges que animan lo quadro, quin re-lleu estém segurs hauria tingut més atractiu si la misse en escena no hagués estat tan raquítica y mal disposada.

La música es poca la qu' hi ha, lo qual que ab tot y haverhi algun passatje bonich, passá casi desaperce-buda.

Foren demanats los autors al final de la represen-tació.

XIMENO.

Musica popular catalana

Tal es l' executada en lo concert celebrat per la so-cietat coral «Catalunya Nova» el diumenge passat; y la vritat siga dita, desde que 'n Clavé 'ns revelá en sas obras tota la forsa del seu talent y el prodigi de son geni, després de la seva mort, tant com el temps s' ana-va atansan á nostres días, no recordém una execució igual de sas genials produccions com la que la nova societat coral imprimeix en las obras de son escullit repertori.

No es pas sola la musica de 'n Clavé la que com á cants populars ens fa coneixer; la *Cancó de taverna*, de Mendelssohn, ne 's bona mostra, y las mateixas cansons armonisadas pel distingit mestre Morera, *Sant Ramon y Lo Comte Arnau*, ens diuhen com se ten-deix á revifar los cants de la terra ab tota sa puresa, despullantse del convencionalisme avuy en us, dant-nos garsas per perdius, ab pessas que ni son catalanas ni tenen altre mérit artístich que l' que resulta d' una instrumentació pretenciosa.

Per exemple: l' *Imne als artistas y Lo Comte Arnau*, cada una pel seu estil, son obras qu' imposan per sa grandesa la primera y per sa sencillés y tendresa la segona. La fraternitat universal y l' esprit de toleran-cia son la característica de la producció de Mendels-sohn, cantada ab convicció profonda per un grupat de joves qu' al cayent de la tardé deixan la ferramenta ab que 's guanyan las caixaladas, dedicant la vetlla al cultiu de sa instrucció musical. Vint y sis compassos no més fan el conjunt de la darrera pessa que 'n Morera ens feu coneixer, y per cert que resulta un rame-llet de flors, en lo que ni las papallonas hi faltan, que son los noys.

Quan varem sentirá la «Capella russa», l'aplaudirem ab entussiasme perque feyan art de debó. Avuy, en aquest inesperat renaiement de la bona música cata-lana, aplaudim també ab entussiasme al «Orfeó Catalá» y á «Catalunya Nova», perque tendeixen á fer art també de debó.

L' obra de 'n Clavé ha sigut bona per tots istils. Bo-na, perque desenterrant las oblidadas costums tradi-cionals de Catalunya, las va fer coneixer y estimar per propis y estranys; perque morigerá los hábits del poble, y avuy que ja han passat uns curanta anys densá de sa creació, veyém al nostre obrer cambiat en un home diferent del que anava, mitj sigele enrera, com excés de cultura, cantant per las tavernas, guitarró sota l' aixela, *El cantor de las hermosas*.

«Catalunya Nova» y l' «Orfeó Catalá», cadascú ab son punt de mira, empenyen l' avens musical d' aquest país, y es forsa que 'ls estimem per lo bé que á Cata-lunya fan. Ells son quins portan el pendó de la refor-ma. Enhorabona. La munió de societats corals que co-

LO GRÁ DE MESCH, obra de Joseph

rren desde las voradas del Ebro al peu de la Vall d'Andorra, portarán encara per molt temps la missió de cantar las caramellas la nit de Pasqua Florida; pero no hi fa res: la redempció es fará, y á temps á vení l'obrer català serà industrial d'ofici y artista de cor á la vegada.

R. C. y R.

Servey de fora

VILANOVA Y GELTRÚ.—Diumenge passat se posaren en escena l'important drama *Las claus de Girona* y las pessas *Casualitats y Home á l'aigua*.—P.

GERONA.—La setmana passada, en lo teatro Principal, se posá en escena ab molt aplauso l' interessant drama *La Hostalera de la Vall*.—J.

SANT MARTÍ DE PROVENSALS.—Al «Cassino Recriatiu Provensalense», á càrrec del Ateneo, s'hi doná diumenge una important funció á benefici dels ferrits de Cuba. Se posá en escena lo drama *Batalha de Reynas*, ab excelent desempenyo, sobressurtint la senyora Puchol y 'ls senyors Sangenís y J. Elías, secundant molt bé los demés.

Los intermedis estigueren á càrrec del coro «La Lira».

Al teatro Colon se verificá funció, destinant també els fondos al mateix objecte benèfich que l'anterior, posant en escena *Lo joch dels disbarats*, ab molt ajust, baix la direcció del senyor Rojas.

Acabá la funció ab la pessa *La sala de rebrer*.

Lo dissapte pròxim passat s'estrená en la Cervecería de casa Magarrinyas, una joguina lírica bilingüe en prosa y vers, original d' Enrich Cortés, denominada *Blanca*, essent interpretada discretament per los aficionats que actúan en aquell teatre, sobressurtint lo jove Enrich Solà.

També va debutar aquell dia en aquest escenari l' popularíssim pierrot senyor Ventura Ibáñez.—M.

REUS.—Diumenge passat en la societat «El Alba» se posá en escena la bonica comèdia en dos actes *La noya del entresuelo*.—F.

MATARÓ.—Lo dia 6, en l' Ateneo, s'hi representá la popular pessa *Cura de moro*.—L.

MALGRAT.—Diumenge passat en lo teatro Tívoli se representaren *Don Juan de Serrallonga y Sense argument*.—R.

SANS.—En la societat «La Armonia» dissapte passat se posá en escena *Lo somni de la Ignocencia*.

La societat «Reunió Familiar» de Hostafrancs, diumenge passat posá en escena la comèdia de J. Feliu y Codina *Cofis y moïs*, essent tots los aficionats molt aplaudits.

Acabá ab lo monòlech *Mestre Olaguer*, essent lo senyor Arraut molt aplaudit.—E.

GRACIA.—La distingida societat «La Granada Graciense», diumenge posá en escena la divertida comèdia del senyor Molas y Casas *Carambolas*, la qual va distreure agradablement á la lluhida concurrencia que hi assistí.

La funció que tingué lloch en la coneuguda societat «La Banya Graciense», fou en extrem agradable y digne d' aplauso. Entre las obras que formaban lo programa hi figuraban lo monòlech del jove D. Ramón

Pérez *Un excedent de cupo* y la divertida pessa *A pel y á repel*, las que agradaren molt, sobre tot la última, per la bona interpretació que obtingué.

En aquesta societat avuy tindrà lloch una extraordinaria funció á benefici del ex-soci de la mateixa don Francisco Falguera, el qual està sufrint una penosa enfermetat; en dita funció, ademés de la companyia que actúa, hi pendrà part lo tant celebrat quarteto «A. B. C. D.»

Al Moratín s'hi representá la pessa *Lo que no vulgas per tu*; al teatro Zorrilla donaren una divertida funció, possant las obras en un acte *A ca la modista*, *Mala nit*, *La primer dia* y *Lo mestre de minyons*.

Aquesta nit hi tindrà lloch una funció escullida á benefici dels senyors D. Simón Güell y D. Joseph Garriga. Lo programa se compon d'un important drama y un sainete.—P. M.

Novas

Acaba ab lo present número la publicació de *Verdadera pare y fill del comers de Barcelona*.

Desitjant aumentar continuament ab verdaderas joyas nostra important Biblioteca teatral, tenim la satisfacció d'anunciar pera lo número vinent lo comensament de la inspiradíssima obra en quatre actes *Lo grá de mesch*, original del tan justament celebrat autor D. Joseph Feliu y Codina.

Aquesta hermosa producció, quin èxit es dels més unànimis, entusiastas y merescuts que ha obtingut la escena catalana, será una de las joyas més preuhadas que adornaran nostre catálech.

Fins avuy tan important obra del autor de *La Dolores*, *Cofis y Moïs*, *Lo Mas perdut*, *La Virgen del Carmen* y cent èxits més, haurá permanescut sense imprimirse, y si aviat tots los amants de la literatura patria podrán obtenir tan notable obra, popularisarla y representarla tant com per son mérit se mereix, cal fer constar no serà degut á la galantería de D. Ramon Franqueza, representant del teatro Romea, ahont deu conservaren exemplar manuscrit, donchs no posseintne cap son autor pera l' objecte present, lo solicítá en atenta carta dirigida á dit representant. Varem entregarla personalment, y dit senyor, després de molestaros ab anadas y vingudas, acabá per no atender a lo solicitat. Ab més fortuna dirigirem nostres trevalls cap á un altre cantó; un amant de nostres glòries teatrals, ne possechia una copia y cumplimentant los justos desitjos del autor y als de la empresa de Lo TEATRO REGIONAL, lo facilità voluntariament, fent aixís que pugués estamparse tant important producció en be del teatre de la terra.

Y dispensin nostres llegidors aquesta petita digressió, considerant quan menos que la ocasió ha sigut oportuníssima.

D' excellent en sa classe deu calificar-se la companyia de sarsuela que debutá dissapte passat en lo teatro Tívoli. Ab tot y esser molt coneugudes totes las obras que fins al present han vingut representant han tingut l' atractiu d'un desempenyo inmillorable.

Los noms de Arana, Rossell, Romea, Castilla y Moncayo, han acreditiat una vègada més lo relleu de la seva personalitat artística. Los demés artistas se guanyaran també aviat las simpatias del públic, per lo que pot assegurar-se que la temporàda serà productiva.

Un dels teatros que també hi té marcada predilecció'l públic es lo de la Granvia. En ell hi han fet la delicia dels concurrents, la senyora Romero en *La segunda tiple*, lo senyor Montero en *Cómo está el arte!* y'l seyyor Miró en *Un casament del dimoni*, bonica pessa valenciana.

Se prepara la represa de la bonica opereta *El gran Mogol*.

Juan José, drama de José Dicenta, ha obtingut en nostra ciutat l'èxit qu'era de preveures, donadas las notícies que se n'havien anat rebent. Tant per la seva construcció com en lo just trassat dels personatges, es una obra que ha de durar llarg temps en lo repertori de la escena castellana. Recomaném á nostres llegidors vagin á saborejar las múltiples bellesas que conté aquesta obra.

Dijous en lo teatro Novetats se verificá l'estreno de *Maria del Carmen*, últim drama de D. Joseph Feliu y Codina y que, com saben tots nostres lectors, sigué un dels èxits més grandiosos de la última temporada d'hivern á Madrid.

Al número vinent nos ocuparem d'aquesta important obra, que ha obtingut també aquí un èxit extraordinari.

Pera la setmana pròxima s'anuncia la inauguració del nou teatro instalat en la Granvia pròxim á la Rambla de Catalunya, que portarà'l nom de Nou Retiro. Comensa ab audicions de ópera y donada l'affició que hi ha aquí pera la música, las bonas condicions del local y l'èconómich preu de un ral la entrada es seguir que te d'atreurens la predilecció del públic.

Per lo merescut que s'ho te, aplaudim l'aparent tendencia que 'ns ha semblat notar en lo Jardí Espanyol, de posar en continuo ridícul al famós plagiari. Com si no n'hi hagués prou ab la *planxa* de *Un debut*, fentli presentar escrit en català lo que no feya molt s'havia aplaudit en lo mateix escenari escrit en castellà y ab més bona sombra, ab lo títol de *La hija del barba*, ara últimament s'hi ha representat *El negro Domingo* que te bastant de l'obra *Por amor al prójimo*, d'ahont va pendren la titulada *Las Carolinas* com varem demostrarlo temps enrera.

Creyém que aquet es lo camí, si la empresa vol reaccionarse del mal efecte causat al públic, per haver cregut véurer en ella, un defensor apassionat d'una reputació que caigué ja pera no tornar á aixecarsse més.

La popular societat «Niu Guerrer», una vegada més ha posat de manifest sa filantropia ab motiu del espatòs crim del carrer dels Cambis Nous. Diumenge al demà surt organisa en vistosa cabalgata á recullir fondos destinats á las famílies de las víctimas. La comitiva era numerosa anant uns á peu y altres en endoladas carretelles rematant lo final un carromato alegrich en qual ben entesa combinació s'hí veaya la mà del reputat artista seyyor Pruna.

La cantitat recollida passá de tres mil pessetas.

COPPELIA.—Dissapte passat va celebrarshí'l benefici del aplaudit aficionat seyyor Massot. La funció va veurens molt concorreguda. A més del estreno que ressenyém en altre lloc, se representá'l drama *Maria Rosa*, que obtingué molt bon desempenyo, baix la di-

recció del beneficiat, que sigué objecte de grans aplausos.

Cul de sach

De la sarsuela *Verdalet pare y fill del comers de Barcelona*.

La escena es en un establecimiento de banys.

—Qué no ha sentit las disputas?

—No; qué ha sigut?

—Res,—respon lo criat que anomena als banyistas per las sevas malaltias—que la tuberculosis del tres y la anemia del vintidós s'han dit paraulas més enllà de las altres y quan anaban á abraonarse, tots dos han caigut en basca.

—No se'n pot fer cas: cada dia's barallan y per això la sang no arriba may al riu.

—Es clá: com que no'n tenen...

Enigmas

Xarada

De sarsuela catalana
veyém avuy lo *total*;
Conrat Colomer qu'estima
á aquest poble catalá
ha fet *hú-dos-tersa* ab joya
lo que s'oblidava tant:
usar catalana parla
en lírica teatral,
ajudat per humil mestre
que ja *hú* te de enveja
als eminents, mestre Fando
que brolla melódichs cants,
donan á ma patria hermosa
un joyell per admirar
lo *total*, que quart qui digui
que adormirse tornará.
¡Tribut als bons compatriots
que Patria van enjoyant!...
¡May enrera, mestre Fando,
Colomer, poble os reb grat!!

SISQUET DEL FULL.

Las solucions en lo número pròxim

Solucions als enigmas insertats en lo número 227

MUDANSA.—Ras-Res-Ris-Ros-Rus.

CONVERSA.—Misto.

Correspondència

Mariano Margarit: es assumpto poch nou.—J. M. V.: hi ha inexperiencia.—J. Portas y Gorgori: es tema més propi pera rima, aixís tindrà de retocarse bastant.—Sisquet del Full: van be.—Rafel Gimeno Layus: deuria espurgarse de castellanismes.—Martí Torrents: no podrem complaurels fins més endavant.—J. Bta. Alemany Borrás: no va mal.—J. Silebuc: igualment.—Gonnella poètic: se tindrà present; lo d'ara no te novetat.—Joseph Pujadas Truch: anirà *Intima*.—Ramon Llorens: son defectes incorregibles.—Arturo Vilaseca: se tindrà present.—José M. Casulá Bosch: lo preu es una pesseta, res menos.—F. Mario: gracias.—Massana: ha quedat pera'l vinent.

Respost fins á dimecres. Lo no citat es que no serveix.

AVÍS.—Tots quants desitjin tenir enquadernada la sarsuela *Verdalet pare y fill del comers de Barcelona*, poden desde avuy verificar en l'Administració lo cambi. Condicions las de costum. Preu, 15 cénts.

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861

«Lo grá de mesch» comensa dissapte vinent